

Član 5.

Gradivo za polaganje posebnog dijela stručnog ispita, kao i pravni izvori i osnovna literatura, koji se utvrđuju posebno, čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 6.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRBIH".

Broj: 491-3
30. aprila 1970. godine

DIREKTOR
REPUBLIČKE GEODETSKE UPRAVE
Salih Kabil s.r.

GRADIVO

ZA POLAGANJE POSEBNOG DIJELA STRUČNOG ISPITA ZA PRIpravNIKE I RADNIKE KOJI RADE NA POSLOVIMA PREMJERA I KATASTRA ZEMLJIŠTA

I. ZA ZVANJE GEOMETRA (srednja školska sprema)

Pismeni dio ispita

- računanje koordinata poligonskih i linijskih tačaka sa svim pomoćnim računanjem;
- računanje visina repera tehničkog nivelmana, tačaka detaljnog nivelmana i računanje tahimetrije ili
- izrada prijavnog lista za pojedine vrste promjena na zemljištu.

Usmeni dio ispita

1. Niža geodezija

Mjerenje dužina: pribor i sprave za mjerenje dužina; postupak pri mjerenju i komparisanje pantljičke. Greške pri mjere-

Gradivo je sastavni dio Pravilnika o programu posebnog dijela stručnog ispita za pripravnike i radnike koji rade na poslovima premjera i katastra zemljišta ("Sl. list SRBIH, broj 14/70. od 18 5. 1970.g.).

nju dužina pantljkikom. Direktno mjerenje dužina, načini mjerenja, postupak pri mjerenju i obrada podataka, redukcija dužine na horizont i dozvoljena odstupanja kod običnog načina mjerenja. Indirektno mjerenje dužina, način mjerenja i postupak pri mjerenju sa obradom podataka. Instrumenti i pribor za određivanje dužina indirektno, optičkim putem. Greške pri mjerenju dužina optičkim putem.

Mjerenje uglova: instrumenti za mjerenje horizontalnih i vertikalnih uglova, sastavni dijelovi instrumenta, njihovo ispitivanje i rektifikacija. Obrada mjerenih podataka i greške mjerenja.

Određjivanje visinskih razlika: geometrijskim i trigonometrijskim putem. Instrumenti za određivanje visinskih razlika geometrijskim putem, vrste i dijelovi instrumenta, njihovo ispitivanje i rektifikacija. Generalni i detaljni nivelman, reperi i stabilizacija repera. Klasifikacija nivelmana, računanje visinskih razlika, izravnaje nivelmanskog vlaka umetnutog između dva data repera (slučaj iste i različite kategorije terena) računanje kote čvornog repera, detaljni nivelman i nivelman podužnih i poprečnih profila. Trigonometrijsko određivanje visinskih razlika, način određivanja visinskih razlika i postupak pri radu, izravnaje vlaka trigonometrijskog nivelmana umetnutog između dvije date tačke i računanje nadmorskih visina čvornog repera.

Triangulacija nižih redova, princip triangulacije, podjela trigonometrijske mreže na redove i način određivanja trigonometrijskih tačaka. Otkrivanje, rekognosciranje, obilježavanje, signalisanje i položajni opis trigonometrijskih tačaka. Instrumenti i pribor za mjerenje horizontalnih i mjerenje vertikalnih uglova.

Poligonska mreža, značaj i svrha poligonske mreže, definicija poligonskog vlaka, vrste poligonskih vlakova, rekognosciranje, obilježavanje, numerisanje i opis položaja poligonskih tačaka.

Linearna mjerenja u poligonskoj mreži, metoda i način mjerenja, greške mjerenja, kategorije terena i dozvoljena odstupanja.

Uglovna mjerenja u poligonskoj mreži, metode i način mjerenja, mjerenje horizontalnih i vertikalnih uglova, greške mjerenja i dozvoljeno odstupanje.

Računanje poligonske mreže, računanje i izravnaje direkcionog ugla u vlaku, računanje i izravnaje koordinatnih razlika sa kontrolnim računanjem i računanje koordinata tačaka umetnutog i slobodnog vlaka. Uglovno i linearno odstupanje u poligonskom vlaku i njihova raspodjela. Vezivanje poligonskog vlaka za nepristupačnu tačku. Linijska mreža, svrha i

podjela linijske mreže, rekognosciranje i numerisanje linijskih tačaka, odmjeranje linijskih tačaka, skica linijske i poligonske mreže. Računanje tačaka na liniji, produžetku i upravnoj, računanje presjeka dweju linija i računanje lučnog presjeka.

Snimanje detalja: ortogonalna, polarna i fotogrametrijska metoda.

Ortogonalna metoda snimanja: linija za snimanje, zapisnik i pribor za snimanje detalja, mjerenje frontova i kosa mjerenja.

Polarna (tahimetrijska) metoda snimanja, opis i rektifikacija instrumenata za polarnu metodu snimanja, osnova za tahimetrijsko snimanje, postupak pri snimanju običnom, autoredukcijom i preciznom tahimetrijom, opšti propisi kod tahimetrijskog snimanja, izbor i snimanje tačaka za konfiguraciju terena, vezne tačke u tahimetriji, tahimetrijski zapisnik, računanje tahimetrije, tahimetrijski vlaci i njihovo računanje.

Fotogrametrijska metoda snimanja: pripremni radovi za snimanje iz vazduha, signalisanje tačaka i fotosignalisanje geodetske osnove, raspored tačaka na snimku i način odredjivanja tačaka geodetske osnove za rješavanje snimaka. Dešifrovanje detalja, predmet dešifrovanja, dopunska snimanja i kontrolni profili.

Izrada planova i karata krupnih razmjera.

Definicija plana, razmjere planova, kvadratna mreža, nanošenje, izvlačenje i ispisivanje tačaka kvadratne i geodetske osnove, kontrola nanošenja tačaka kvadratne i geodetske osnove. Instrumenti i pribor za kartiranje detalja snimljenog ortogonalnom metodom, opis, rektifikacija, postupak pri radu i kontrola kartiranja; Instrumenti i pribor za kartiranje detalja snimljenog polarnom (tahimetrijskom) metodom, opis, rektifikacija, postupak pri radu i kontrola kartiranja. Instrumenti za kartiranje detalja fotogrametrijskom metodom (osnovni pojmovi). Iscrtavanje detalja i opis na planovima. Podjela i primjena topografskih znakova. Način predstavljanja reljefa na planovima. Interpolovanje izohipsa računskim, grafičkim i mehaničkim putem, konstrukcija izohipsi i kartiranje izohipsi (ekvidistancija).

Državni koordinatni sistem (Gauss - Krügerova projekcija), zone preslikavanja, računanje pravougljih koordinata i podjela na listove detalja.

Definicija osnovne državne karte, razmjera i sadržaj karte.

Određjivanje površina, sprave za računanje površina, pregledna skica za numerisanje grupa i parcela, obrazovanje i numerisanje grupa, numerisanje parcela, računanje površina iz originalnih mjera i mjera sa plana. Instrumenti i pribor za računanje površina, opis, rektifikacija i sastavni dijelovi instrumenta, postupak pri radu. Računanje površina; graničnih kvadrata, grupa i parcela. Dozvoljena odstupanja pri računanju površina i računanje promjene dimenzije hartije.

2. Katastar zemljišta i agrarni propisi

Poznavanje Osnovnog zakona o premjeru i katastru zemljišta, Republičkog zakona o premjeru i katastru zemljišta i, drugih propisa donijetih na osnovu njih:

- koje podatke sadrži premjer i katastar zemljišta,
- na osnovu čega se izrađuje i čemu služi premjer i katastar zemljišta,
- u čiju nadležnost spada vršenje premjera i izrada katastra zemljišta i njihovo održavanje,
- vršenje geodetskih radova za posebne potrebe (premjeravanje),
- šta obuhvata premjer, a šta katastar zemljišta,
- pojam parcele,
- katastarske opštine i katastarski srez,
- razgraničenje katastarskih opština,
- katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta (osnovni pojmovi),
- katastarski prihod i ljestvica katastarskog prihoda,
- klasiranje pri održavanju premjera i katastra zemljišta,
- izlaganje podataka premjera i klasiranja zemljišta na javni uvid,
- katastarski operat i njegovi dijelovi,
- izrada katastarskog operata (vrste izrade: ručno i mehano-grafski),
- vrste promjena na zemljištu koje su predmet provodjenja u planovima i katastarskom operatu,
- prijavljivanje promjena i njihovo utvrđivanje,
- način snimanja detalja i provodjenje promjena pri održavanju premjera,
- numeracija novonastalih parcela, računanje površina, provodjenje promjena u pojedinim dijelovima katastarskog operata,
- reprodukcija dotrajalih i oštećenih planova,
- obnova premjera i katastra zemljišta,
- katastarske takse,
- održavanje katastarskog operata na području gdje je izrađen popisni katastar zemljišta.

Specifičnosti Bosansko-hercegovačkog starog grafičkog premjera: način premjera, projekcija i podjela na listove, razmjera, tačnost planova, način održavanja planova.

Poznavanje agrarnih propisa: Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji, Zakon o poljoprivrednom zemljišnom fondu, Zakon o eksproprijaciji, Zakon o uzurpacijama, Osnovni zakon iskorišćavanja poljoprivrednog zemljišta, Zakon o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta, Osnovni zakon o doprinosima i porezima građana, Republički zakon o doprinosima i porezima građana, Zakon o prometu zemljišta i zgrada - osnovni pojmovi.

Komasacije zemljišta: svrha i postupak.

Poznavanje zemljišne knjige: uređenje, dijelovi zemljišno-knjižno tijelo, dijelovi zemljišno-knjižnog uložka, stvarna prava, vlasništvo, služnosti, tereti, vrste upisa, održavanje saglasnosti između katastra zemljišta i zemljišne knjige.

3. Primijenjena geodezija.

Zadatak primijenjene geodezije, deformacija dužina i direkcijskih uglova (nagiba) na planu, grafičko određivanje koordinata tačaka projekata, konstrukcija kvadratne mreže na projektu, način prenošenja projekta u prirodu, tačnost obilježavanja i uticaj uzdužne i poprečne greške kod obilježavanja, prenos linija i uglova na teren, obilježavanje pravaca (svi slučajevi kada se krajnje tačke dogledaju i nedogledaju), obilježavanje krivih, prenos projektovanih visina i negativnih linija na teren, prenos projektovanih visina u temeljne jame i na visoke građevine, računanje kubature pomoću visinskih razlika i profila, regulacioni i nivelacioni plan, obilježavanje osovina regulacione osnove, priprema i prenos projekta regulacije na teren i skica obilježavanja, obilježavanje regulacione i nivelacione linije, obilježavanje industrijskih građevina, objekata, vodovoda i kanalizacije, snimanje poprečnih profila kod željeznica, puteva i rijeka, geodetski radovi u rudarstvu, kod regulacije rijeka (obalo-utvrde, nasipi i melioracije, odvodni kanali, drenaža) i kod trasiranja električnih dalekovoda i puteva.

II. ZA ZVANJE INŽENJERA GEODEZIJE (viša školska sprema)

Pismeni dio ispita

Program iz tačke I 1:

- računanje koordinata trigonometrijskih tačaka nižih redova sa izravnanjem i svim pomoćnim računanjima,
- izravnanje poligonske mreže po prostoj i strožijoj metodi i metodi postupnog približenja, sa svim pomoćnim računanjima.

Usmeni dio ispita

1. Niža geodezija

Po programu iz tačke I sa slijedećim dopunama:

Mjerenje dužina pantljičkom povećanom tačnošću, postupak pri mjerenju, popravka kod mjerenja i dozvoljena odstupanja.

Mjerenje dužina povećanom tačnošću, instrumentima za precizno mjerenje dužina, redukcija dužina na nivo-plohu mora, i dozvoljena odstupanja kod mjerenja.

Poligonska mreža, projekat mreže i elementi projekta, podjela mreže na redove, gradska poligonska mreža, računanje i izravnanje mreže sa ocjenom tačnosti.

Vezne tačke, rekognosciranje, stabilizacija, numeracija i položajni opis tačaka. Instrumenti i pribor za mjerenje i određivanje veznih tačaka. Metode određivanja veznih tačaka sa izravnanjem.

Kartiranje detalja na listu plana čije su dimenzije promijenjene: promjena dužina, promjene i popravke pravaca i uglova.

2. Viša geodezija

Triangulacija, definicija i klasifikacija triangulacije, opšti principi pri postavljanju i određivanju triangulacije 1, 2 i 3 reda. Zahtjevi koji se postavljaju u odnosu na teodolite za mjerenje horizontalnih uglova u triangulaciji. Mjerenje horizontalnih uglova u triangulaciji, faktori koji uslovljavaju tačnosti viziranja i mjerenja horizontalnih uglova, metode mjerenja horizontalnih uglova, bočna refrakcija i mjere radi njenog snimanja, najpovoljnije vrijeme za mjerenje uglova.

Mjerenje vertikalnih uglova, osnovni principi određivanja visinske razlike dviju udaljenih tačaka pomoću trigonometrijskog nivelmana, terestrička refrakcija, formule za računanje visinskih razlika, slučaj jednostrane i dvostruko određene visinske razlike sa dozvoljenim odstupanjem.

Mjerenje dužina (baza) pantljičkom, rekognosciranje baze, priprema terena za mjerenje, obilježavanje krajnjih tačaka, postupak pri mjerenju i obrada podataka sa računanjem popravki. Greške koje se javljaju pri mjerenju dužina pantljičkom, greške komparisanja pantljike, greška aniliranja, greške usljed prekomjernog ili nedovoljnog zatezanja pantljike, greške prouzrokovane temperaturnim promjenama, greške prouzrokovane ne-

pravilnim izborom preloma, greške prouzrokovane netačnošću visinskih razlika određenih radi svodjenja na horizont, određivanje sumarnog uticaja prednjih grešaka.

Precizna poligonometrija, svrha i vrste precizne poligonometrije, paralaktična poligonometrija sa direktno i indirektno mjerenim osnovicama. Metode paralaktične poligonometrije, karkara i njihova definicija, mjerenje osnovice pantljičkom ili žicama, indirektno mjerenje pomoću tahimetra sa horizontalnom letvom, mjerenje uglova u paralaktičnoj poligonometriji, metode mjerenja, određivanje multiplikacione i adicione konstante letve.

Precizni nivelman, instrumenti i pribor namijenjeni za precizni nivelman, ispitivanje i rektifikacija instrumenta i pribora, postupak pri radu, obrada podataka, računanje i izravnane visinskih razlika sa dozvoljenim odstupanjem.

3. Katastar zemljišta i agrarni propisi

Po programu iz tačke I.

4. Primijenjena geodezija

Zadatak primijenjene geodezije: tačnost grafičkog projektovanja, deformacija dužina i direkcionih uglova na planu, grafičko određivanje koordinata tačaka projekta, konstrukcija kvadratne mreže na projektu, način prenošenja projekta u prirodu, tačnost obilježavanja i uticaja uzdužne i poprečne greške kod obilježavanja, prenos uglova i linija na teren, obilježavanje pravaca (svi slučajevi kada se krajnje tačke dogledaju i nedogledaju), obilježavanje krivih (krug, elipsa, parabola, kubna parabola, klotoida), prenos projektovanih visina i nagnutih linija na teren, prenos projektovanih površina, prenos projektovanih visina u temeljne jame i na visoke gradjevine, računanje kubatura pomoću visinskih razlika i profila, regulacioni i nivelacioni plan, obilježavanje osovina regulacione osnove, pripreme i prenos projekta regulacije na teren i skice obilježavanja industrijskih gradjevina, objekata, vodovoda i kanalizacije, tunela i podzemnih željeznica, osovine mostova, snimanje poprečnih profila kod željeznica, puteva i rijeka, određivanje odstojanja između osovinskih tačaka kod mostova.

Geodetski radovi u rudarstvu, kod regulacije rijeka (obaloutrvrde, nasipi i melioracije, odvodni kanali, drenaža).

Geodetski radovi kod gradjenja hidrocentrala, trasiranje električnih dalekovoda, trasiranje puteva i željeznica.

III. ZA ZVANJE DIPLOMIRANOG INŽENJERA GEODEZIJE (visoka školska sprema)

Pismeni dio ispita

Program iz tačke I i II i:

- računanje poligonometrijskog vlaka po strogoj, strožijoj i prostoj metodi sa svim pomoćnim računanjem;
- izravnanje nivelmanske mreže po strogoj metodi i metodi postupnog približavanja sa svim pomoćnim računanjima.

Usmeni dio ispita

1. Niža geodezija

Po programu iz tačke I i II sa slijedećim dopunama:

Gradske poligonometrijske mreže, projekat mreže podjela na redove, rekognosciranje, obilježavanje, numerisanje i opis položaja tačaka. Instrumenti i pribor za mjerenje dužina i uglova sa pravilničkim odredbama. Ispitivanje i rektifikacija instrumenta i pribora. Odredjivanje konstanti, obrada podataka i ocjena tačnosti.

2. Viša geodezija

Po programu iz tačke II sa slijedećim dopunama:

Triangulacija, opšti principi postavljanja i razvijanja osnovnih geodetskih mreža, definicija triangulacije, klasifikacija trigonometrijske mreže, definicija mreže 1. reda, metode razvijanja mreže 1. reda, mreža 2 i 3 reda i metode odredjivanja tačaka ovih mreža, osnovni zahtjevi koje se postavljaju pri odredjivanju tačaka presjecanjem, izvori grešaka pri odredjivanju tačaka po metodi presjecanja.

Projektovanje mreže 1, 2 i 3 reda, oblik trougla i prosječne dužine strana, ispitivanje mogućnosti viziranja sa jedne tačke na drugu, utjecaj krivine zemljine površine i refrakcija, jednačina refrakcione krive, odredjivanje visine instrumenta i signala, sastavljanje plana odredjivanja tačaka i indirektno veze.

Obilježavanje trigonometrijskih tačaka, 1, 2 i 3 reda, opis položaja trigonometrijskih tačaka, signalisanje i viziranje tačaka, faze i njihov uticaj na tačnost viziranja.

Zahtjevi koji se postavljaju u odnosu na teodolite namjenjene za mjerenje horizontalnih uglova u mreži viših redova, od-

redjivanje run-korekcije, ispitivanje podjela limba i optičkog mikrometra na horizontalnoj letvi, ispitivanje nepomičnosti limba pri kretanju alhidade, greške koje se javljaju usljed nepotpune rektifikacije teodolita i njihov uticaj na rezultate mjerenja, utjecaj kolimacione greške, utjecaj nagnutosti obrtne osovine durbina i utjecaj nagnutosti alhidade osovine durbina.

Mjerenje horizontalnih uglova, faktori koji uslovljavaju tačnost mjerenja, viziranje udaljenih tačaka, bočna refrakcija i njen uticaj, najpovoljnije vrijeme za mjerenje horizontalnih uglova, metode mjerenja horizontalnih uglova, karakteristične osobine i prednosti mjerenja uglova po girusnoj, Šrajberovoj, sektorskoj, francuskoj, repeticionoj metodi i metodi zatvorenog horizonta. Ocjena tačnosti izmjerenog i izravnatog ugla kod navedenih metoda. Svodjenje ekscentrično opažanih pravaca na centar. Odredjivanje elemenata ekscentriciteta pomoću mikrotriangulacije.

Mjerenje osnovice invarskim žicama, rekognosciranje osnovice, priprema terena za mjerenje, podjela osnovice, obilježavanje krajnjih tačaka osnovice, pribor za mjerenje osnovice žicama, stativi sa reperima, stativi za zatezanje, žice i njihove skale, postupak pri mjerenju osnovice, postavljanje i aniliranje stativa, nivelanje stativa, dužina luka lančаницe, sila zatezanja, računanje dužina mjerene osnovice, računanje popravki za temperaturu, nesimetriju lančаницe, za svodjenje na horizont i svodjenje za nivo-plohu mora.

Ocjena tačnosti jedne trigonometrijske mreže. Srednja greška ugla, srednja greška položaja tačke po koordinatnim osama.

Nivelman visoke tačnosti. Svrha nivelmana visoke tačnosti, klasifikacija nivelmana, osnovna nivelmanska mreža naše zemlje, tipovi nivelmanskih repera, postavljanje repera. Instrumenti i pribor za nivelman visoke tačnosti, ispitivanje i rektifikacija pribora. Kukumakijev način ispitivanja paralelnosti vizure i libeline osovine, ispitivanje stabilnosti vizure.

Postupak pri nivelanju, izbor stanice, postavljanje stativa, viziranje i čitanje na letvi, unošenje podataka u zapisnik, metode nivelanja, nivelanja sa dvostrukim veznim tačkama.

Izvori grešaka pri nivelanju, greška čitanja na letvi, greška usljed končanične paralakse, greška usljed nevertikalnog postavljanja letve, greška usljed nepravilnog dotjerivanja mjehura da vrhuni, greška prouzrokovana pomjeranjem mjehura pod uticajem sunčanih zraka, greška usljed pomjeranja vizure prouzrokovana nagnutošću glavne osovine, greška usljed pomjeranja podmetača i stativa.

Refrakcija u geometrijskom nivelmanu: utjecaj na veličinu refrakcije atmosferskog pritiska, temperature i visinske razlike, dužine vizure i nagnutost terena.

Srednji morski nivo, njegovo određivanje, mareografi, normalni repéri, računanje ortometrijskih popravki iz normalnih i stvarnih vrijednosti sile teže, dinamičke visine i formule za računanje dinamičkih metričkih visina.

Ocjena tačnosti nivelmana, formule za računanje totalne greške iz podataka nivelanja naprijed i nazad i iz greške zatvaranja poligona. Lelamandove formule za slučajnu i sistematsku grešku.

3. Katastar zemljišta i agrarni propisi

Po programu iz tačke I.

4. Primijenjena geodezija

Po programu iz tačke II sa slijedećim dopunama:

Metode detaljnog obilježavanja objekta na terenu - koordinatna metoda, polarna i metoda presjecanja, geodetske mreže za obilježavanje objekata na terenu. Tačnost prenošenja dužina, uglova i vis. razlika.

Oskultacija (osmatranje) gradjevinskih i drugih objekata (brana, dimnjaka, hala, nosača i dr.) geodetskim metodama.

IV. ZA ZVANJE KATASTARSKOG REFERENTA (srednja školska sprema)

Pismeni dio ispita

Na prethodno izradjenom katastarskom operatu za manju katastarsku opštinu, provodjenje promjena koje su nastale usljed promjene u posjedovnom stanju, kulturi i klasi zemljišta.

Usmeni dio ispita

1. Izrada i održavanje katastarskog operata

Poznavanje pozitivnih propisa koji se odnose na izradu i održavanje katastra zemljišta - Osnovnog i Republičkog zakona o premjeru i katastru zemljišta i drugih propisa donesenih na osnovu njih, a koji se odnose na izradu i održavanje katastarskog operata.

Izrada katastarskog operata i njegovo održavanje, primanje prijava o promjenama na zemljištu i njihovo sredjivanje, sa-

stavljanje spiskova promjena i njegovo zaključivanje, pojedinačno provodjenje promjena kroz katastarski operat, računanje katastarskog prihoda, prepisi i izvodi iz katastarskog operata, povezivanje kat. prihoda iz različitih katastarskih opština, izrada pregleda statističkih podataka, otpisi i pripisi katastarskog prihoda.

Održavanje katastarskog operata u krajevima gdje je izradjen popisni katastar.

Zemljišna knjiga i njeno unutarnje uredjenje, glavna knjiga, zemljišno-knjižni uložak, posjedovnica, vlastovnica, teretovnica, zbirka isprava, pomoćni registri, zemljišno-knjižno tijelo, stvarna prava, vlasništvo, služnosti, tereti, uknjižba, predbeležba, zabeležba, zemljišno-knjižne diobe, otpisi i pripisi.

Poznavanje pozitivnih propisa o katastarskim taksama, doprinosima i porezima građana i o kancelarijskom poslovanju.

2. Osnovni pojmovi iz niže geodezije

Zadatak geodezije, geodetski radovi i njihov značaj. Definicija parcele, kulture i klase. Pojam razmjere plana, originalni planovi i kopije, indikacione skice i podjela na listove, mjere za dužine i površine.

3. Osnovni pojmovi agrarnih propisa

Poznavanje propisa o agrarnoj reformi i kolonizaciji, Zakona o poljoprivrednom fondu društvene svojine i dodjeljivanju zemljoprivrednim organizacijama, Zakona o eksproprijaciji, Osnovnog zakona o iskorišćavanju zemljišta (arondacije i komasacije) i Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta.

PRAVNI PROPISI I OSNOVNA LITERATURA

NIŽA GEODEZIJA:

- Pravilnik za državni premjer I dio (Triangulacija) - Savezna geodetska uprava 1951. godine;
- Pravilnik za državni premjer II i III dio - Savezna geodetska uprava 1959. godine;

- Pravilnik za državni premjer II A dio - Savezna geodetska uprava 1956. godine;
- Pravilnik o tehničkim propisima za izradu originala planova i odredjivanju površine parcela pri premjeru zemljišta "Sl. list SFRJ", broj 8/70;
- Uputstvo o načinu rada na listu plana čije su dimenzije promijenjene ("Službeni list SFRJ", broj 9/70);
- Uputstvo za fotogrametrijske radove na državnom premjeru I dio, Savezna geodetska uprava 1961. godine;
- Uputstvo za fotogrametrijske radove na državnom premjeru II dio, Savezna geodetska uprava 1964. godine;
- Topografski ključ za planove razmjere 1:500, 1:1000, 1:2000 i 1:2500, Savezna geodetska uprava 1958. godine;
- Kartografski ključ za osnovnu državnu kartu u razmjeri 1:5000 i 1:10.000 i za planove u razmjeri 1:5000, Savezna geodetska uprava 1964. godine;
- Ing. N. Svečnikov, Ing. I. Živković i Ing. D. Nedeljković; Geodezija za učenike I i II razreda geodetskih tehničkih škola;
- Ing. N. Svečnikov; Geodezija za učenike geodetskih srednjih tehničkih škola - Beograd 1960. godine;
- Ing. Il. Živković, Ing. M. Mitić i Dr.ing. Nedeljković; Geodezija (reljef, autoredukciona tahimetrija, precizna tahimetrija i precizna poligonometrija, Beograd 1953. godine;
- Čubranić, Neidhardt, Janković, Macarol; Geodetski priručnici (terenski instrumenti), Zagreb 1948. godine;
- Ing. Slavko Macarol, Praktična geodezija, Zagreb;
- Prof. ing. Ilija Živković, Topografski planovi, Beograd 1965. godine;
- Ing. Milan P. Dražić, Instrumenti i metode mjerenja, Beograd 1948. godine;
- Ing. N. Svečnikov, račun izravnjanja za učenike geodetskih srednjih tehničkih škola, Beograd 1951;
- Savez geodetskih inženjera i geometara Srbije; Geodetski godišnjak 1958, 1959, 1960, 1962, 1963-4, 1965-6;

KATASTAR ZEMLJIŠTA I AGRARNI PROPISI:

- Osnovni zakon o premjeru i katastru zemljišta ("Službeni list SFRJ", broj 15/65);
- Zakon o premjeru i katastru zemljišta ("Službeni list SRBIH", broj 4/69);

- Osnovni zakon o utvrđivanju katastarskog prihoda ("Službeni list SFRJ", broj 12/65);
- Zakon o utvrđivanju katastarskog prihoda ("Službeni list SRBIH", broj 1/67);
- Uredba o izradi premjera i katastra zemljišta i o njihovom održavanju ("Službeni list SFRJ", broj 44/67);
- Pravilnik o klasiranju zemljišta ("Službeni list SFRJ", broj 37/69);
- Pravilnik o izlaganju na javni uvid podataka premjera i katastarskog klasiranja zemljišta ("Službeni list SFRJ", broj 47/69);
- Pravilnik o izradi i održavanju katastarskog operata ("Službeni list SFRJ", broj 11/70);
- Osnovni zakon o administrativnim taksama ("Službeni list SFRJ", broj 14/65);
- Zakon o administrativnim taksama ("Službeni list SRBIH", broj 21/69);
- Zakon o agrarnoj reformi i kolonizaciji ("Službeni list SRBIH", broj 2/46);
- Zakon o poljoprivrednom zemljišnom fondu ("Službeni list FNRJ", broj 22/53);
- Zakon o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta ("Službeni list FNRJ", broj 52/58);
- Zakon o uzurpacijama ("Službeni list SRBIH", broj 42/64);
- Osnovni zakon o šumama ("Službeni list SFRJ", broj 26/65);
- Zakon o šumama ("Službeni list SRBIH", broj 25/68);
- Zakon o eksproprijaciji ("Službeni list SFRJ", broj 11/68);
- Zakon o prometu zemljišta i zgrada ("Službeni list SFRJ", broj 43/65);
- Osnovni zakon o doprinosima i porezima građana ("Službeni list SFRJ", broj 13/70);
- Zakon o doprinosima i porezima građana ("Službeni list SRBIH", broj 16/67);
- Osnovni zakon o iskorišćavanju poljoprivrednog zemljišta ("Službeni list SFRJ", broj 25/65).

VIŠA GEODEZIJA:

- Prof.dr.ing. Čubranić Nikola, Viša geodezija I dio, Zagreb 1954.
- Ing. N.S. Svečnikov, Viša geodezija I, II i III knjiga;
- Prof.dr.ing. Čubranić Nikola, Teorija grešaka s računom izjednačenja, Zagreb 1967. godine;

- Muminagić ing. Abdulah, V. Jovanović dip.ing. Račun izravnjanja, Vojnogeografski institut, Beograd 1965. godine;
- Ing. Branko Borčić, Matematička kartografija (kartografske projekcije), Zagreb 1955. godine;
- Rostislav J. Tjabin, Opšta i praktična kartografija, Savezna geodetska uprava, Beograd 1949. godina.

PRIMI JENJENA GEODEZIJA:

- Ing. Alojz Podpečan, Primi jenjena geodezija za geodetske srednje tehničke škole, 1950. godine;
- Prof. Mato Janković, Inženjerska geodezija I dio, 1957. godine;
- Prof. Mato Janković Inženjerska geodezija II dio, 1969. godina;
- Prof.ing. Čedomir Cvetković, Primi jenjena geodezija I dio;
- Prof.ing. Čedomir Cvetković, Primi jenjena geodezija II dio.

Tadić ing. Fabijan

JEDAN SLUČAJ VEZE ZA VISOKU NEPRISTUPNU TAČKU

ili - računsko odredjivanje dužine pomoću vertikalnih uglova i osnovice u pravcu tražene dužine.

U geodetskoj praksi često puta dolazimo u situaciju da priključak poligonog vlaka na neku visoku - nepristupnu trigonometrijsku ili neku drugu tačku nismo u mogućnosti da ostvarimo na uobičajeni način. Nismo, naime, u mogućnosti da u izvjesnim terenskim prilikama razvijemo onaj uobičajeni jedan ili dva trokuta, pomoću kojih treba da odredimo dužinu završne ili početne poligone strane i veličinu završnog ili početnog veznog ugla.

Ovakvi slučajevi pojavljuju se najčešće u gusto naseljenim gradskim terenima, a naročito terenima starih gradskih naselja, poznatim po svojim uskim i zatvorenim ulicama. Sličan slučaj može se pojaviti i kod poligonih vlakova kroz usjeđene terene, kao što su kanjoni rijeka, potoka, provalija i slično. Uski prostor ulice ili terena kroz koji prolazi poligoni vlak naprosto ne dozvoljava da se za priključak primjeni poznati - klasični način.